

Asiya turizminin yeni ulduzu

Vyetnam son illər həm də tətil ölkəsi kimi məşhurlaşır

II YAZI

Vyetnam təkcə Hanoy və Hoşimin (Sayqon) kimi meqapolis şəhərlərdən ibarət deyil. Cənub-Sərqi Asiyanın ən gözəl çimərlikləri, turizm mərkəzləri məhz bu ölkənin ərazisindədir. Yaddaşlarda adı yalnız savaş ölkəsi kimi assosiasiya olunan Vyetnam son illər dünyada tətil ölkəsi kimi məşhurlaşır.

Bakıdan ölkənin ikinci böyük şəhəri Hoşime qədər Qəter Hava Yolları ile olan uçuşlar Vyetnam daxilində ölkənin hava yollarına məxsus lokal uçuşlarla əvəzlenir. Hoşimindən Fukuok adasına - ölkənin bu bəşindən digər nöqtəsinə uçuş təxminən iki saat çəkir. Avtobusla 4 saatlıq yol isə turistləri Halong buxtasına aparır.

"VYETNAM YAZIQ ÖLKƏDİR"

Son illər dünyadan hər tərəfindən turistlər Vyetnamda böyük maraq göstərirler. Ölkə günümüzə Asiya turizminin yeni ulduzu sayılır. Keçən il ölkəyə 8 milyon turist gelib. Fukuok adası və Holong buxtası turistlərin istirahəti üçün seçilen ən gözəl yerlərdir. HG Travel şirkətinin Rusiya bazar üzrə satıcısı Nguyen Nhu Thangın bildirdiyinə görə, Avropanan gelən turistlər daha çox ölkənin mədəniyyəti, tarixi məkanları ilə maraqlanırlar, ruslular istirahət məkanlarında, adalarda dincəlməyə üstünlük verirlər.

Tailand körfəzində yerləşən Fukuoka adasını Vyetnam üçün yeni istiqamət adlandırırlar. Adada yaşayan insanlar baliqçılıq və bibər istehsalı ilə məşğul olurlar. Keyfiyyətne görə fərqlənən istiot digər ölkələrə de ixrac olunur. Adanın ehalisi esasən baliqçılıqla dolanlığı üçün burada baliq fabriki de fəaliyyət göstərir. Mirvari fabrikində turistlər qiymətli daşları tekçə seyr etmirlər, həm də onun alıcısına çevirirlər. Çox da ucuz olmayan daşların hazırlanma prosesi də turistlərin marağına səbəb olur.

Adadakı insanlar daha çox özəl sektorda çalışırlar. Əgər CV normaldirsə, dövlət qulluğunda çalışmaq üçün də cəhd etmək olur. Ancaq özəl sahədə maaş dövlət idarələrinənən əməkhaqqından fərqlidir. Ümmüllikdə orta aylıq əmək haqqı 200 dollar təşkil edir. Hər yerdə olduğu kimi, Vyetnamda da yaxşı maaş ele yaxşı həyat deməkdir.

Fukuokda kolleclər və orta məktəblər fəaliyyət göstərir. İşsizlərin sayı da çoxdur. Əhalinin çox hissəsi motosikillərlə gəzməyə üstünlük verir.

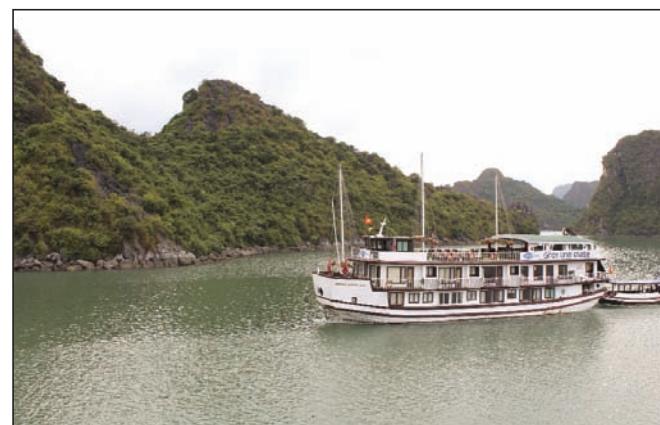
Bizi müsayiət edən bələdçi Ay bir ölkə kimi Vyetnamın başının bələlər çəkməsin-

dən danışır: "Vyetnam yazıq ölkədir. Müxtəlif illərdə ayrı-ayrı dövlətlərin müstəmləkəsi olub, mühərribələr yaşayıb və bütün bu proseslər ölkənin həyatına təsirsiz ötüşmeyib".

Bələdçinin bildirdiyinə görə, savaşdan sonra ölkənin iqtisadiyyatını inkişaf etdirmək üçün seçdiyi yollardan biri də turizmə bağlıdır. Yaxın 10 il ərzində Vyetnam turizminin bölgədə liderlik qazanacağına şübhə etmir. Ölkəyə turistlər Fransa, Finlandiya, Al-

zi çoxları dünyadan səkkizinci möcüzəsi hesab edir. Körfəzə bağlı əfsanəye yerliler hələ də inanır. Onların deməsinə görə, adanı yaranan əjdaha hələ də dağlarda yaşayır. Bu üzdən buxta "Əjdaha körfəzi" də adlanır. Körfezin 1500 kvadrat kilometrlik dəniz ərazisində 3000-ə yaxın ada və qayalar səpələnib. Qişda orta temperatur +18-20, yayda +25 dərəcədən yuxarı olur. Çoxlu sayıda meymunlar saxlanan Meymunlar adasına səyahət isə əsil adrenalın yaşadır. Turistlər üçün adalara təşkil olunan qayıq gəzintiləri və mağaralara ziyanət maraqlı xatirələrə yadda qalır. 10 dollar ödəməkə qayıq icarəleyib körfezi səyahətə çıxanlar da az deyil. Turistlər səyahət zamanı macəra dolu anlar yaşayırlar. Körfezdəki əhalinin də əsas məşquliyəti baliqçılıqdır. Son illər baliqçılara uşaqları qayıqlarla açıq dənizə çıxır və baliqları paltar ve düyüye deyişirler. Körfezde külək və dalğaların təsirindən çoxlu çimərliklər və mağaralar yaranır. Burada yüzlərle mağara yarılır. Körfezdə ən maraqlı ada Yuançau hesab edilir. Ölkənin siyasi lideri Hoşiminin iqamətgahı da məhz bu adada yerləşib. Körfezdə, həmçinin baliqçı kəndləri var. 1997-ci ildə Ceyms Bondun baş rolda oynadığı "Sabah he vaxt ölməyecək" filminin çəkilişləri də bu buxtadakı adalarda keçirilib. Adaların adları bəzən poetik səslenir: "Şəfəqli tısbəğə", "Yatan şahzadə", "Köhne yelkən", "Yəhər", "Karandaş".... Adada həmçinin çoxlu göllər, şəlalələr var.

Turistlər adalarda lövbər salan

maniya, ABŞ və bəzən Rusiyanın gelirlər. Müasir və ənənələr üzərində qurulan müxtəlif ulduzlu otellərde turistlərə göstərilən xidmet keyfiyyəti ilə fərqlənir. Turistlər adada safaride qatılırlar.

Fukuokun ziddiyyətli havası adaya bir sırə üstünlükər bəşər edib. Hava proqnozunda 31-35 dərəcə istilik və ya gürəşli hava göstərse de, heç kimin gözəmdən yaxşı halda qəfildən şiddetli yağış başlayır. Yollarda göllənən sular turistlər üçün ekzotik görünse və onlar yağışda islanmaq həyəcanı yaşasalar da, yerlilər bu cür dəyişkənlilik adı qarşılıqlar. Daim üzərindən gedirdikləri selləfon bürünçəldən istifadə etməklə yollarına davam edirlər. Hava şəraiti insanların həyat və iş rejimlərini pozmur. Bu cür hava şəraiti Vyetnamda müxtəlif tərəvəz və bitkilərin, o cümlədən tropik meyvələrin yetişməsinə imkan yaradır. Banan, manqo, ananas və s. meyvələrin qiyməti isə 2-3 dollar arası dəyişir.

Turizmi inkişaf etdirmək və turistləri cəlb etmək üçün Fukuok adasında müxtəlif maraqlı tədbirlər də keçirilir. 2014-cü ilin "Vyetnam gözəli" məsəbəqəsi də Fukuokda keçirilib. Hazırda Hanoyda yaşayan "Miss Vyetnam" məhz bu adada seçilib. Şəhər bazarda ağ mərcanlar, baliqçuları və dəniz mirvarisindən dekor və bəzək əşyaları, ipək mallar satılır.

DÜNYANIN SƏKKİZİNCİ MÖCÜZƏSİ

Turistlər üçün maraqlı məkanlardan biri də Halong buxtasıdır. Adı YUNESKO-nun mədəni irs siyahısında yer alan körfəz Sakit okeanın sularına qarışır. Yerli əhalinin dünyadan səkkizinci möcüzəsi adlandırdığı buxta demək olar ki, hər birinin öz adı olan ən qəribə formalı adaların mənzəresi ilə gərenləri heyran edir. Vyetnam turizminin incisi Halong (əjdaha) körfəzi hesab olunur. Körfe-

zi çoxları dünyadan səkkizinci möcüzəsi hesab edir. Körfəzə bağlı əfsanəye yerliler hələ də inanır. Onların deməsinə görə, adanı yaranan əjdaha hələ də dağlarda yaşayır. Bu üzdən buxta "Əjdaha körfəzi" də adlanır. Körfezin 1500 kvadrat kilometrlik dəniz ərazisində 3000-ə yaxın ada və qayalar səpələnib. Qişda orta temperatur +18-20, yayda +25 dərəcədən yuxarı olur. Çoxlu sayıda meymunlar saxlanan Meymunlar adasına səyahət isə əsil adrenalın yaşadır. Turistlər üçün adalara təşkil olunan qayıq gəzintiləri və mağaralara ziyanət maraqlı xatirələrə yadda qalır. 10 dollar ödəməkə qayıq icarəleyib körfezi səyahətə çıxanlar da az deyil. Turistlər səyahət zamanı macəra dolu anlar yaşayırlar. Körfezdəki əhalinin də əsas məşquliyəti baliqçılıqdır. Son illər baliqçılara uşaqları qayıqlarla açıq dənizə çıxır və baliqları paltar ve düyüye deyişirler. Körfezde külək və dalğaların təsirindən çoxlu çimərliklər və mağaralar yaranır. Burada yüzlərle mağara yarılır. Körfezdə ən maraqlı ada Yuançau hesab edilir. Ölkənin siyasi lideri Hoşiminin iqamətgahı da məhz bu adada yerləşib. Körfezdə, həmçinin baliqçı kəndləri var. 1997-ci ildə Ceyms Bondun baş rolda oynadığı "Sabah he vaxt ölməyecək" filminin çəkilişləri də bu buxtadakı adalarda keçirilib. Adaların adları bəzən poetik səslenir: "Şəfəqli tısbəğə", "Yatan şahzadə", "Köhne yelkən", "Yəhər", "Karandaş".... Adada həmçinin çoxlu göllər, şəlalələr var.

gəmilərde gecələməklə təbiətin nadir gözəlliyyindən zövq ala və əyləncəli anlar yaşaya bilirlər.

"MƏQSƏDİMİZ LYUKS OLMAQDIR"

Vyetnam Milli Turizm Nazirliyinin Səyahət Sənayesi idarəsinin baş direktoru Nguyen Quy Phuong bizimlə görüşündə bildirdi ki, ölkədə turizm infrastrukturunun inkişafına 1990-ci ildən başlanılıb. Həmin il ölkəyə 200 min turist gəlib. 1994-cü ildə bu rəqəm bir milyona çatıb. Turistlərin sayı 2000-ci illərdə 5 milyon, keçən il isə 8 milyon olub. "30 il əvvəl heç bir infrastrukturum yox idi. Heç avtobus yolları da salınmamışdı. İndi turizmin inkişafına dəstək olan bu cür layihələr üzərində işləyirik". Baş direktorun bildirdiyi

nə görə, ölkədə geniş oteller şəbəkəsi mövcuddur. Ümmüllikdə, 350 min otağı olan oteller bir və beş ulduzlu olmaqla ölkənin bütün ərazilərini əhatə edir: "Bütün brend oteller Vyetnamda var. Gələn il Fukuokda "Mariot" oteli və başqa oteller tikilecək. Xarici turistlər 3-5 ulduzlu otellərə gelirlər". Vyetnam safaris de bu sferada dünyada ikinci böyük safari sayılır.

Xidmet sferasında güclü olduğunu bildirən baş direktor rəqiblərinin olmadığını da qeyd etdi: "Normalda rəqibimiz yoxdur, amma rəqib kimi nisbətən Kambocanı götürmək olar. Biz daha çox dəniz turizmənə hesablanırıq. Bu sferada olan dövlətlərlə rəqabətə ola bilərik. Dəniz turizmi olduğu üçün turistlər bura çox gelirlər". Nazirlik rəsmisinin dediyinə görə, Vyetnamın dəniz turizmini Avropa ərazilərində fərqləndirən genis çimərliklərə malik olmasıdır. Ölkəyə ən çox turistlər Çindən gelir. Həmçinin Yaponiya, Koreya, Amerika və Tailanddan gələnlər də üstünlük təşkil edir. Yayda daxili turizm inkişaf edir, qış aylarında - oktyabrda aprelə kimi xaricdən gələn turistlər daha çox olur: "Bu cür çimərliklər Avropada yoxdur. Biz Tailand turizmi kimi ucuz xidmet göstərmək istəmirik, məqsədimiz lyuks olmaqdır. Xidmetimizin keyfiyyətini artırmaqla lyuks olacaq".

Hazırda Vyetnamda 1500 turist agentliyi fəaliyyət göstərir. Koreya və Yaponiya kimi dövlətlər Vyetnam bazarına potensial kimi baxırlar. Çünkü bu ölkədən də xaricə turist axımı var. Belə ki, hər il 3 milyon vyetnamlı turist kimi xaricə gedir.

Təyyarə biletlərinin qiymətlərinə gəlinə, rəqabət yaratmaq üçün ölkəyə daha çox aviaşirkətlər dəvət olunur: "Aviaşirkətlər çox olanda rəqabət böyük olur və qiymətlər aşağıdır".

Baş direktorun sözlerinə görə, hədəf nöqtələri Avropa və Şərqi əraziləri - Belarus, Ukrayna, Qazaxıstan və Azərbaycanıdır: "1987-1988-ci ildən fərqli turizm sərgilərinə getməyə başlamışq. Hazırda Ukraynada iqtisadi problemlər var. Ona görə düşünürük ki, Azərbaycan bizim üçün də yaxşı nöqtə ola bilər". Baş direktor bildirdi ki, yanvar ayından turistlərin ölkəyə rahat daxil olmaları üçün viza aradan qaldırılacaq və artıq baş nazir bununla bağlı sənəd imzalayıb. "Gələn il dənən turistlər turpaketlərən vizaya ehtiyacları olmayıcaq. Məsələn, seçilmiş böyük tur operatorlarının Azərbaycandakı şirkətlərlə əlaqəsi yaranacaq: "Biz öz tur operatorlarımız arasından ən yaxşılарını seçəcəyik ki, onlar bu işi həyata keçirə bilənlər". Hələlik isə Vyetnam getmək istəyən insanlar hava limanının sarhəd keçid məntəqəsində 45 dol-

ki, Azərbaycan bizim üçün də yaxşı nöqtə ola bilər". Baş direktor bildirdi ki, yanvar ayından turistlərin ölkəyə rahat daxil olmaları üçün viza aradan qaldırılacaq və artıq baş nazir bununla bağlı sənəd imzalayıb. "Gələn il dənən turistlər turpaketlərən vizaya ehtiyacları olmayıcaq. Məsələn, seçilmiş böyük tur operatorlarının Azərbaycandakı şirkətlərlə əlaqəsi yaranacaq: "Biz öz tur operatorlarımız arasından ən yaxşılardır. Onlar bu işi həyata keçirə bilənlər". Hələlik isə Vyetnam getmək istəyən insanlar hava limanının sarhəd keçid məntəqəsində 45 dol-

lar ödəməklə ölkəyə giriş imkanı qazanırlar. Bu fürsət onlara həm ölkənin tarixi, həm mədəniyyəti ilə yaxından tanışlıq, həm cənnət gəşələrində dincəlmək, həm də ekzotik məbədinə dadmaq imkanı qazandır.

**Təranə Məhərrəmovə
Fukuok- Halong buxtası**